

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

31 – 2010 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

4. avgust 2010. Vol. 5, Broj 31

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.gov.me
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Nadun buraga	8

PONUĐA NA STOČNIM PIJACAMA

Najbolja ponuda jagnjadi

Na pijacama u Crnoj Gori u toku prethodne nedjelje najbolja je bila ponuda jagnjadi. Najbolja ponuda jagnjadi bila je u Nikšiću ukupno 160 grla sa cijenom od 2,4 do 2,7 €/kg žive mjere. Dobra ponuda jagnjadi je bila i u Pljevljima, ponuđeno je 80 grla sa cijenom od 2,3 do 2,5 €/kg žive mjere. U Bijelom Polju je ponuđeno 70 grla i to samo na farmama a cijena im je bila 2,3 €/kg žive mjere. Na podgoričkoj stočnoj pijaci ponuđeno je ukupno 40 jagnjadi sa cijenom od 2,4 do 2,5 €/kg žive mjere. Nešto slabija ponuda jagnjadi bila je u Beranama i Baru. U Beranama je ponuđeno 35 grla sa cijenom od 2,4 do 2,5 €/kg žive mjere a u Baru u ponudu je bilo 20 grla sa cijenom 2,6 do 3 €/kg žive mjere.

Bar

U odnosu na predhodnu nedjelju minimalna cijena jagnjadi je niža za 0,2€ pa iznosi 2,6€/kg žive mjere.

Na tržištu je karakteristična sve slabija ponuda jaradi, dok je ponuda jagnjadi i dalje dobra, što je uslovalo oderđeni pad cijene.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama bila je slabija ponuda svih vrsta i kategorija žive stoke. Tražnja je bila mala, a cjenovni trend na istom

nivou osim kod kategorija proplodnih ovaca i koza gdje je u padu.

Nikšić

Cijene žive stoke u Nikšiću ove nedjelje nešto su niže u poređenju sa prethodnom. Bilježimo pad cijene junadi preko 300 kg (dominantna cijena 1,6 €/kg) i prasadi, koja se prodaju po 3,3 €/kg. Takođe je pala i cijena jagnjadi, koja se sada dominantno prodaju po cijeni 2,5 €/kg žive mjere, kao i jaradi, čija je cijena 2,8 €/kg.

Na stočnoj pijaci nije bilo ponude.

Pljevlja

Ponuda stpke u Pljevljima bila je zadovoljavajuća kako na pijacama tako i na farmama. U ponudi je najviše bilo jagnjadi, što je i očekivano u ovom periodu, po cijeni od 2,3€/kg žive mjere do 2,5€. Cijene ostalih vrsta stoke već duže se nijesu mijenjale.

Bijelo Polje

Cijene i ponude stoke na pijacama u Bijelom Polju su ostali na prošlonedjeljnom nivou.

Podgorica

Cijene žive stoke u Podgorici ove nedjelje približne su cijenama iz prethodne nedjelje. Cijena jagnjadi, kretala se 2,5 €/kg žive mjere, dok su se jarad prodavala po cijeni 2,9 €/kg.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 29. 7. do 4. 8. 2010. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.80 (2.80-2.80)	2.90 (2.80-3.00)	~	2.90 (2.90-3.00)	3.00 (2.90-3.10)	2.90 (2.85-2.98)
2	Telad 80-160 kg kg	2.90 (2.70-3.20)	2.60 (2.40-2.80)	2.60 (2.60-2.80)	3.00 (2.80-3.20)	2.70 (2.60-2.80)	3.00 (2.80-3.20)	2.80 (2.65-3.00)
3	Junad do 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	2.10 (2.00-2.20)	2.10 (2.00-2.20)
4	Junad do 300 kg kg	~	1.70 (1.50-2.00)	~	2.00 (1.80-2.20)	~	2.40 (2.20-2.50)	2.03 (1.83-2.23)
5	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	1.80 (1.65-1.90)	1.80 (1.65-1.90)
6	Junad preko 300 kg kg	~	~	1.60 (1.60-1.70)	1.60 (1.50-1.80)	1.60 (1.55-1.70)	~	1.60 (1.55-1.73)
7	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.00-1.20)	~	~	1.20 (1.00-1.25)	~	1.20 (1.00-1.23)
8	Krave za klanje kg	1.00 (1.00-1.30)	1.00 (0.80-1.10)	0.90 (0.80-1.00)	1.00 (0.80-1.20)	1.00 (0.90-1.15)	1.00 (0.90-1.00)	0.98 (0.87-1.13)
9	Prasad kg	3.20 (3.20-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.20 (3.00-3.50)	3.30 (3.20-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	2.80 (2.70-3.00)	3.08 (3.02-3.25)
10	Jagnjad kg	2.80 (2.60-3.00)	2.50 (2.40-2.50)	2.30 (2.30-2.30)	2.50 (2.40-2.70)	2.40 (2.30-2.50)	2.50 (2.40-2.50)	2.50 (2.40-2.58)
11	Ovnovi kg	~	~	~	~	~	2.00 (1.80-2.20)	2.00 (1.80-2.20)
12	Jarad kg	3.50 (3.30-3.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.50-2.60)	2.80 (2.70-3.00)	~	2.90 (2.70-3.00)	2.84 (2.74-2.92)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
13	Priplodne ovce grlo	~	100.00 (100.00- 120.00)	120.00 (110.00- 120.00)	100.00 (80.00- 120.00)	120.00 (115.00- 125.00)	95.00 (80.00- 120.00)	107.00 (97.00- 121.00)
14	Priplodne koze grlo	~	80.00 (80.00- 100.00)	70.00 (70.00- 80.00)	90.00 (70.00- 100.00)	~	~	80.00 (73.33- 93.33)
15	Priplodne junice Melez grlo	750.00 (750.00- 750.00)	~	~	~	~	~	750.00 (750.00- 750.00)
16	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)
17	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,300.00 (1,200.00- 1,350.00)	~	1,300.00 (1,200.00- 1,350.00)
18	Priplodne krave Melez grlo	~	~	700.00 (500.00- 1,000.00)	800.00 (600.00- 1,000.00)	750.00 (700.00- 800.00)	650.00 (650.00- 700.00)	725.00 (612.50- 875.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 26.7-1.8.2010. godine

Jedinica mere din/kg			Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena Srbija							
					Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčear	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin				
Dviske	sve težine	sve rase	150		120	150															220	180	180	170	200	150	
Jagnjad	sve težine	sve rase	200		160	190	180	240	200	180	250										200					180	
Jarad	None	sve rase	180			180	160				170	170									200			170	160	170	
Junad	<=300kg	HF																						140			
Junad	<=300kg	SM			150		140	150	150															150		150	
Junad	350-480kg	sve rase						150																			
Junad	>480kg	sve rase	150		150						150										125	140	125	150	135	150	
Koze	sve težine	sve rase	110			100	90				80										100	90	70			100	
Krave za klanje	sve težine	HF	100																		90	80		80		80	
Krave za klanje	sve težine	SM	110		100		80		120												95	100	100			100	
Krmače za klanje	>130kg	sve rase				90	80		90	90		90									70		80	85		90	
Ovca	sve težine	sve rase	120		100	110	90		110	120		90									90	100	90		85	90	
Ovni za priplod	sve težine	sve rase	150		120				120																	120	
Prasad	16-25kg	sve rase	140		130	140	130	150	140	140	150	170									150	150	120	140	140	170	140
Prasad	<=15kg	sve rase	150			150	125	160	150	150	160	180									200	160	170	140	150	200	150
Priplodne junice	sve težine	sve rase																						150			
Priplodne krave	sve težine	HF																						120			
Priplodne krave	sve težine	SM																						130			
Telad	80-160kg	HF	250																		300	250		200			
Telad	80-160kg	SM	280		280		250	260	240													270	280	280	270		280
Tovljenici	80-120kg	sve rase			120	120	90		120	120	110	110									95	110	100	100	110		120
Tovljenici	>120kg	sve rase					100	80		90	100	90	100											90	105		100
Šilježad	sve težine	sve rase	150				155	140		160	150													150	130		150

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 106 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product groupStočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 26.7.2010 do: 1.8.2010(Tjedan:30)

Uspoređeno s razdobljem: od 12.7.2010 do: 18.7.2010(Tjedan:28)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalma- cija			Kontinentalna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	23,00	23,00	0,00	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00
	Max	28,00	27,00	1,00	29,00	27,00	2,00	29,00	27,00	2,00
	Prosjeck	25,44	24,71	0,73	23,31	22,99	0,32	23,37	23,03	0,34
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	16,00	18,00	-2,00	16,00	18,00	-2,00
	Max	----	----	----	24,00	24,00	0,00	24,00	24,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	18,85	19,11	-0,26	18,85	19,11	-0,26
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	8,00	9,00	-1,00	8,00	9,00	-1,00
	Max	----	----	----	13,00	12,00	1,00	13,00	12,00	1,00
	Prosjeck	----	----	----	11,12	10,23	0,89	11,12	10,23	0,89
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	8,00	10,00	-2,00	8,00	10,00	-2,00
	Max	----	----	----	10,00	10,00	0,00	10,00	10,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	8,89	10,00	-1,11	8,89	10,00	-1,11
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12,00	12,00	0,00	10,00	10,00	0,00	10,00	10,00	0,00
	Max	15,00	15,00	0,00	13,50	14,00	-0,50	15,00	15,00	0,00
	Prosjeck	13,46	13,31	0,15	11,88	12,02	-0,14	11,88	12,02	-0,14
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	9,00	11,00	-2,00	9,00	11,00	-2,00
	Max	----	----	----	11,00	11,00	0,00	11,00	11,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	9,88	11,00	-1,12	9,88	11,00	-1,12
krava simental (za klanje)-cow .	Min	12,00	12,00	0,00	3,00	4,00	-1,00	3,00	4,00	-1,00
	Max	12,00	12,00	0,00	9,00	8,00	1,00	12,00	12,00	0,00
	Prosjeck	12,00	12,00	0,00	6,15	6,08	0,07	6,16	6,08	0,08
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	14,00	14,00	0,00	10,00	10,00	0,00	10,00	10,00	0,00
	Max	20,00	20,00	0,00	18,00	18,00	0,00	20,00	20,00	0,00
	Prosjeck	17,00	19,80	-2,80	12,06	12,40	-0,34	12,06	12,44	-0,38
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	10,00	11,00	-1,00	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Max	16,00	16,00	0,00	12,00	12,00	0,00	16,00	16,00	0,00
	Prosjeck	12,76	13,23	-0,47	9,46	9,56	-0,10	9,48	9,58	-0,10
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	5,00	5,00	0,00	5,00	5,00	0,00
	Max	----	----	----	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	6,08	6,13	-0,05	6,08	6,13	-0,05
janjad-lambs .	Min	18,00	18,00	0,00	14,00	18,00	-4,00	14,00	18,00	-4,00
	Max	30,00	30,00	0,00	26,00	26,00	0,00	30,00	30,00	0,00
	Prosjeck	22,64	22,05	0,59	19,76	19,81	-0,05	21,89	21,28	0,61
jare-kid goat .	Min	----	----	----	25,00	18,00	7,00	25,00	18,00	7,00
	Max	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	25,03	22,08	2,95	25,03	22,08	2,95

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,23 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																				Datum																			
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																				Od : 12.07.10																			
D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																				do : 18.07.10																			
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																																							
(EURO/100kg PC/DW)		BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji											
Junad U2		329.9	260.8	303.4	316.6	304.7	441.6	322.2	335.0	308.1	360.2		231.2	350.8		288.5	304.4	233.3	349.2		289.3	293.1	368.7	310.1	309.4				339.3	0.56											
Junad U3		309.9		298.5	314.7	301.2	421.8	321.5	321.0	309.9	350.6		233.9	323.2		280.6	306.9	240.0	341.1		290.2	300.3	377.8	316.8	310.0				322.4	0.76											
Junad R2		282.6	248.4	290.2	305.5	299.6	257.5	418.1	311.1	302.0	297.6	317.9		169.5	225.6	316.8		271.2	297.2	225.4	337.4	280.2	282.1	280.4	329.3	301.8	300.2		306.5	103											
Junad R3		260.7	211.2	288.2	306.5	295.1	413.8	305.7	296.0	299.3	328.7		235.1	310.6		310.0	283.6	299.5	228.7	334.4	288.0	285.5	281.9	336.8	305.7	301.9		302.6	-0.23												
Junad O2		251.1	239.2	270.0	299.9	259.7	224.9	385.5	257.9	265.0	280.9	278.2	289.0	165.8	229.5	269.3	230.2	310.0	235.0	273.7	214.4	309.0	255.4	259.3	279.2	280.6	283.2	276.0	259.7	0.55											
Junad O3		237.2	245.5	269.2	296.8	262.1	389.5	285.7	260.0	282.1	278.4	289.0	184.1	235.3	267.5		310.0	243.6	275.2	218.0	313.8	247.4	271.2	279.4	290.1	291.6	280.1		268.2	116											
Junad		301.2	241.4	284.0	300.1	287.2	228.5	410.4	300.8	303.8	300.7	341.3	289.0	170.3	231.4	332.5	230.2	310.0	251.5	300.4	220.3	332.7	255.8	281.3	280.4	290.0	295.0	293.1	302.8	0.62											
Bikovi R3			279.0		262.4					229.0	250.2				234.9					287.0	227.0		257.7	282.3	261.5		301.5			254.2	6.62										
Bikovi			279.0		262.4					229.0	250.2				234.9					287.0	227.0		257.7	282.3	261.5		301.5			254.2	6.62										
Goveda U2										331.0	303.0									382.3									320.3	-129											
Goveda U3										331.0	306.9									340.9									314.5	322.9	-5.25										
Goveda U4										310.0	303.9									282.0									318.0	-3.03											
Goveda R3										308.0	295.3									317.3									298.0	316.6	-152										
Goveda R4										291.0	293.8																		280.8	319.9	311.2	-2.18									
Goveda O3										268.0	278.3									285.9									295.3	298.7	283.4	-142									
Goveda O4										262.0	277.5																		282.1	306.5	294.9	-2.60									
Goveda										288.6	288.0									331.1									293.7	313.2	301.3	-2.13									
Krave R2		270.2								312.0	236.9									187.8	205.0									258.5	278.2	0.40									
Krave R3		255.9	195.7	231.2	275.2	256.1				207.0	316.0	252.3	239.4							183.4	302.6	194.5		245.7	233.5	212.3	228.7	182.1	188.4	211.8	265.0	260.4	277.5	172							
Krave R4										236.5	300.0	252.3								145.4	166.8	172.9		239.6	230.9	210.5	181.2	173.0	227.0	237.1	257.7	251.7	-2.24								
Krave O2		227.9	189.2	209.0	221.4	233.0	180.9	183.2	170.7	263.0	231.1	217.9								146.0	178.7	254.4	180.2	216.8	208.6	187.1	186.4	185.8	149.2	188.1	214.4	242.7	225.8	212.8							
Krave O3		220.3	172.1	210.2	244.5	240.5	184.6	182.2	173.9	268.0	237.4	225.7								149.3	179.3	242.8	200.2	220.9	214.4	195.0	179.0	183.5	158.8	176.2	210.8	250.9	236.1	233.0	-151						
Krave O4		214.6	193.0	210.1	243.1	246.1	182.4	183.0	208.5	259.0	239.7									171.3	189.0	184.2		221.5	219.9	187.9	178.5	159.9	214.3	183.4	237.3	239.8	230.4	-2.41							
Krave P2		183.2	180.8	174.4	175.6	189.7	164.4	188.0	130.8	218.0	203.9	183.5	167.0	149.8	161.7	183.3	172.7			180.7	187.5	163.1		149.3	188.5	130.7	172.3	170.8	200.6	184.7	186.0	-0.76									
Krave P3		174.7	189.0	158.1	211.1	202.1	167.3	183.4	148.5	243.0	231.2	187.5	167.0	166.5	170.2	189.4	189.1			189.5	183.2	172.7		186.7	184.3	185.7	171.3	227.0	208.8	216.7	0.04										
Krave		224.5	181.4	203.7	241.1	231.4	172.4	181.1	179.2	267.6	233.4	202.0	167.0	151.7	172.7	256.6	187.2			213.3	217.1	188.0	167.3	186.4	181.6	177.0	231.4	230.2	226.7	-0.80											
Junice U2		362.0								311.0	384.0	313.3	378.1							350.0		220.0		305.2	210.9	346.8				320.1	348.9	-2.27									
Junice U3		341.5								343.2	379.0	319.9	378.1							285.8	221.2			286.8	221.2					305.8	324.5	350.9	2.38								
Junice R2		285.0	182.3	241.6	245.7	284.4	252.6	401.3	295.3	322.0	299.1	348.6								181.0	335.3	221.3		276.9	209.7	335.1				282.6	308.8	312.0	317.9	101							
Junice R3		275.0	162.3	236.7	301.4	290.0				398.2	309.5	323.0	303.6	359.0						149.6	187.5	327.9		240.1	278.4	212.9				251.8	299.0	304.6	317.4	1135							
Junice R4										284.4	302.0	300.3								187.3				226.0	263.5	271.2					245.9	305.0	295.9	315.3	-2.62						
Junice O2										201.6	217.3	256.4	234.3	228.8	387.7	252.1	277.0	276.9	264.3				141.9	180.9	260.0	195.9				187.7	233.5	189.7	323.9	218.1	235.4	267.2	248.6	241.0	282.0	249.7	-0.77
Junice O3										215.9	269.7	241.9	219.3	377.4						244.0	180.7	241.0		210.6	243.3	200.4				217.9	227.9	203.5	259.1	258.4	303.1	261.0	0.09				
Junice O4										183.0	275.5	244.1	226.3							244.0	173.3	185.3		217.3	251.3	206.4				211.7	199.9	226.7	246.8	273.0	307.3	282.9	-179				
Junice		322.4	182.5	226.7	288.6	271.4	224.6	385.7	307.9	336.6	294.4	360.2	244.0	153.1	180.6	318.8	199.3	220.0	214.1	276.2	203.2	333.7	217.8	242.6	236.9	256.7	276.0	311.9		305.9	-0.66										
Polutke		250.6	189.8	243.4	266.0	262.1	203.2	368.0	284.5	287.2	279.0	321.7	238.8	182.4	200.7	302.9	202.7	182.1	217.2	271.4	205.5	301.3	186.3	253.1	219.8	233.7	270.5	296.1		276.3	-0.18										
Promena poslednje nedelje		-2.2	2.9	18	2.9	-10	5.6	-18	13	0.5	-2.3		-4.7	-4.8	-0.4	0.8		-4.4	0.8	2.1	-0.6	3.6	0.8	-1.4	0.4	4.8				-3.3	-0.18										

Izvor: EU Komisija

NADUN BURAGA

Nadun je često oboljenje goveda i nastaje usled naglog i jakog gomilanja gasova u buragu. Masovnija pojava ove bolesti zapaža se pri naglom prelasku sa zimske ishrane, u prvim danima prolječne paše, kada izgladnjele životinje halapljivo pojedju veću količinu sočne mlade trave, naročito ako je ona prekrivena rosom ili kapljicama kiše. Naduni se pojavljuju i u drugim godišnjim dobima pri uzimanju velike količine hrane koja lako previre (djetelina, lucerka, graorica, mlada zelena trava i dr.). Normalno stvoreni gasovi u predželucu preživara izbacuju se podrigivanjem. Međutim, pri uzimanju navedene hrane u velikim količinama i pod posebnim uslovima, stvaraju se ogromne količine gasova koji se podrigivanjem ne mogu izbaciti. Usled toga se povećava zapremina predželuca tako da naduveni želudac potiskuje pregradu koja dijeli grudnu od trbušne šupljine, a preko nje i pluća, usled čega nastaje poremećaj. Povećani želudac pritiska velike krvne sudove u trbušnoj šupljini, usled čega dolazi do otežanog protoka krvi ka srcu i plućima.

Vrlo je važno da stočar blagovremeno primijeti znake ove bolesti. Znaci naduna se ispoljavaju tako što životinja ne podrikuje niti preživa. Karakterističan znak je naglo i značajno povećanje trbuha, naročito lijevog boka. Nema podrigivanja niti preživanja. Goveće postaje uznemireno, liježe i ustaje, okreće glavu ka trbuhu i udara nogama prema njemu, maše repom i često zauzima stav za baljeganje i mokrenje. Sa povećanjem naduna otežava disanje, vratne vene su sve više nabrekli, jezik je često isplažen.

Kod pojave naduna treba odmah pozvati veterinara. Međutim, imajući u vidu da je nadun nagla bolest stočar mora da predu-

zme brze i energične mjere pružanja prve pomoći.

Prije svega, naduvenoj životinji treba omogućiti brži izlazak gasova iz buraga. To se postiže tako što životinju treba postaviti da prednjim nogama stoji na znatno višojem mjestu. Ovim položajem ulazni dio jednjaka u burag nalazi se u području gasova, iznad mase hrane u predželucu. Istovremeno, ovim položajem se smanjuje pritisak buraga na pluća, čime se olakšava disanje životinje. Bolesnu životinju treba masirati gužvom slame po lijevoj strani trbuha ili udarati pesnicom u trajanju 10 do 15 minuta. Udarci moraju biti jaki i ravnomjerni. Korisno je polivanje slabina hladnom vodom, što izaziva grčenje buraga i podrigivanje. Osim ovoga, naduvenoj životinji može se pomoći i tako što joj pomoću flaše, kroz usta ubacujemo 1 do 3 litra krečne vode ili 0,5 do 1 kg gorke soli rastvoreno u 3 do 4 litra vode a može i 0,5 do 1 litar ljute rakije.

Ako navedene mjere nijesu uspješne, gasovi se mogu odstraniti sondiranjem i bušenjem želuca. Ove zahvate treba da obavi stručno lice.

Da bi se sa sigurnošću izbjegle štete od naduna, najvažnije je spriječiti pojavu bolesti a to se uspješno postiže pravilnom organizacijom ishrane, odnosno paše i to u rano proljeće. Svaka promjena u ishrani mora biti postepena. Obrok zelene hrane treba postepeno povećavati kako bi se mikroorganizmi u buragu prilagodili na njega. Prije istjerivanja stoke na pašu ili prije davanja zelene hrane, stoci treba davati nešto sijena, slame ili druge kabašte hrane. Takođe treba izbjegavati napajanje stoke prije i neposredno poslije paše, odnosno poslije obilnog obroka svježe hrane.